

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Moderne tijd

10 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat het direct(er) besturen van de kolonie / de grotere invloed van het moederland onderdeel vormde van het modern imperialisme, waarvoor snellere communicatie nodig was tussen het moederland en de kolonie (wat door de telegrafiekabel mogelijk werd).

11 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Het beschrijven van fabriekswerk sluit aan bij 'de industriële revolutie die in de westerse wereld de basis legde voor een industriële samenleving' 1
- Het opkomen voor de fabrieksarbeiders sluit aan bij 'de opkomst van emancipatiebewegingen' / 'de opkomst van politiek-maatschappelijke stromingen' / 'het socialisme' 1

Opmerking

Als alleen een kenmerkend aspect genoemd wordt, wordt geen scorepunt toegekend.

12 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

- De bron bevat voor de beantwoording van vraag 2 de meest bruikbare informatie, want door de aangrijpende stijl van de novelle / door de verspreiding van het boek worden meer mensen bewust gemaakt van de negatieve gevolgen van kinderarbeid in fabrieken 1
- De bron bevat voor de beantwoording van vraag 1 minder bruikbare informatie, want het betreft een novelle en geen feitelijk verslag / de schrijver wil vooral zijn publiek boeien / overtuigen, waardoor de inhoud overdreven kan zijn 1

Vraag	Antwoord	Scores
13	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Bismarck voerde een (alliantie)politiek die erop gericht was om het bestaande machtsevenwicht niet in gevaar te brengen / oorlog tegen Duitsland te voorkomen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Wilhelm II voerde een (<i>Welt</i>)politiek die gericht was op (overzeese) expansie, waardoor Duitsland een grotere rol zou krijgen in de wereldpolitiek 	1
14	maximumscore 2 De juiste volgorde is: 5, 3, 6, 1, 4, 2	
	<i>Opmerking</i> <i>Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder complete en foutloze reeks ontstaat, wordt 1 scorepunt toegekend.</i>	
15	maximumscore 2 De juiste combinaties zijn: a-2, b-4, c-3, d-1, e-6, f-5	
	indien zes combinaties juist	2
	indien vijf of vier combinaties juist	1
	indien minder dan vier combinaties juist	0
16	maximumscore 3 Voorbeeld van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Door te wijzen op het percentage van de productie dat als herstelbetalingen verdwijnt naar Frankrijk / de Duitse steenkolentreinen die naar Frankrijk rijden, kan het stadsbestuur laten zien hoe onredelijk hoog de herstelbetalingen / de eisen van Versailles zijn 	2
	<ul style="list-style-type: none"> Door deze boodschap op het lokaal gebruikte betaalmiddel te zetten, kon de lokale Duitse bevolking (die het noodgeld gebruikte) goed bereikt worden 	1
17	maximumscore 2 Kern van een juist antwoord is:	
	<ul style="list-style-type: none"> Vóór 1924 kon de regering de grote politieke en economische problemen (van het Verdrag van Versailles) / het probleem van de herstelbetalingen niet oplossen 	1
	<ul style="list-style-type: none"> Na 1924 herstelde de Duitse economie (via het Dawesplan) door hulp van de Verenigde Staten (waardoor de politieke tegenstellingen in Duitsland minder werden) 	1

Vraag	Antwoord	Scores
18	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens de Conferentie van München was het oordeel van de meeste Engelsen over de gevoerde appeasementpolitiek positief, omdat het erop leek dat door de politiek van toegeven aan de eisen van Hitler (de appeasementpolitiek) oorlog voorkomen kon worden • Het oordeel van de meeste Engelsen zal door het bekend worden van deze bron veranderen, omdat Hitler oorlog niet uitsluit, waaruit zou blijken dat de afspraken van de Conferentie van München / de appeasementpolitiek slechts tijdelijk / slechts schijn zijn 	<p>1</p> <p>2</p>
19	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Het gaat in deze bron om het verslag van een geheime bespreking, waardoor er geen reden voor Hitler lijkt te zijn om zijn werkelijke bedoelingen / motieven te verdoezelen.</p>	
20	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is dat in de opvatting van de nazi's geesteszieken niet pasten in de ideale Duitse samenleving (de <i>Volksgemeinschaft</i>) en daarom uit de weg geruimd dienden te worden.</p>	
21	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>Door de vervanging van de straatnaam van Hitler in Roosevelt / in de naam van de Amerikaanse president, kan met de foto aan de Duitse bevolking getoond worden dat het afgelopen is met de heerschappij van Hitler / dat de Verenigde Staten de overwinnaar zijn / dat de denazificatie is ingezet.</p>	
22	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>bij 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nederland weigerde de nieuwe Russische regering te erkennen, omdat deze regering (na de revolutie) communistisch was / een wereldrevolutie nastreefde <p>bij 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nederland erkende de regering van de Sovjet-Unie, omdat de Sovjet-Unie (na de Duitse inval) een bondgenoot in de strijd tegen nazi-Duitsland was geworden 	<p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

23 maximumscore 4

Kern van een juist antwoord is:

- *Het Algemeen Handelsblad* geeft een eenzijdig beeld van de gebeurtenissen in Hongarije, want het schrijft dat bijvoorbeeld (een van de volgende): 1
 - de Russische inval luguber is,
 - de Sovjet-Unie Hongarije verraadt,
 - de inval een daad van agressie is,
- wat past bij het anticommunistische standpunt van een liberale krant dat de Sovjet-Unie / dat het communisme de vrijheid van mensen bedreigt / burgers onderdrukt 1
- *De Waarheid* geeft een eenzijdig beeld van de gebeurtenissen in Hongarije, want zij schrijft dat bijvoorbeeld (een van de volgende): 1
 - de Sovjetroepen te hulp werden geroepen,
 - de inval een einde maakt aan de terreur (tegen communisten) in Hongarije,
- wat past bij het standpunt van een communistische krant dat de Sovjet-Unie de vrijheid van burgers beschermt tegen antisocialistische krachten 1

24 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Hulp van westerse landen aan Hongarije paste niet in de westerse buitenlandse politiek in die tijd, omdat Hongarije in de Russische invloedssfeer lag / bij het Oostblok hoorde / omdat ingrijpen tegen de containmentpolitiek zou ingaan / omdat een directe militaire confrontatie zou kunnen uitlopen op een atoomoorlog.

25 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Uit het 'collectieve zwijgen' (van leerlingen en leerkrachten) over de vlucht van Evi blijkt dat er geen vrije meningsuiting is / dat er op alle niveaus sprake is van politieke controle (een kenmerk van een totalitaire staat) 2
- Uit het afkeuren van de vlucht uit de DDR / het verkondigen van het partijstandpunt over de DDR / het maken van een onderscheid tussen het werken in Moskou of New York blijkt dat de mening van de vader van Dolores politiek gekleurd is door zijn communistische partijkeuze 2

Opmerking

Alleen met een juiste verwijzing naar de bron worden per bewering 2 scorepunten toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 2</p> <p>Uit het antwoord moet blijken dat de foto een Nederlandse soldaat laat zien die</p> <ul style="list-style-type: none"> • te maken krijgt met de 'dekolonisatie die een eind maakt aan de hegemonie van de westerse wereld' • de communistische vlag toont, die onderdeel vormt van de 'verdeling van de wereld in twee ideologische blokken' / de Koude Oorlog 	<p>1</p> <p>1</p>
27	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>Herblock geeft in zijn prent de mening weer dat de Sovjet-Unie (met geweld) de vrijheid vermoordt die de Praagse Lente brengt, omdat die vrijheid (zogenaamd) een bedreiging zou vormen voor de Sovjet-Unie.</p>	
28	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door het SDI-project dreigde er een nieuwe wapenwedloop • die de Sovjet-Unie economisch niet aankon 	<p>1</p> <p>1</p>
29	<p>maximumscore 2</p> <p>Kern van een juist antwoord is:</p> <p>bij 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De prent (een van de volgende): <ul style="list-style-type: none"> – geeft een (te) positief beeld van Nederland als lieflijk (met molens, slootjes en mooi weer). – toont niets van het zware leven als mijnwerker. – heeft als doel mensen over te halen in de mijnen te komen werken. <p>bij 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De campagne moet meehelpen het tekort aan werkkrachten op te lossen, omdat door de stijgende welvaart geen animo meer is voor het zware / vieze werk in de mijnen 	<p>1</p> <p>1</p>